IQRO JURNALI , IQRO JOURNAL, ИКРО ЖУРНАЛИ
ISSN:2181-4341| wordlyknowledge.uz/index.php/iqro
Volume 22 Issue 01 IYUN 2026

XALQARO GRANTLARNI DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK MODELI ASOSIDAGI IJTIMOIY LOYIHALARDA QO‘LLASH: AFZALLIKLARI VA KAMCHILIKLARI

Norova Lola Ibrokhimovna
O‘zbekiston Respublikasi
Bank-moliya akademiyasi magistranti
E-mail: lolanorova914@gmail.com

ANNOTATSIYA. Ushbu maqolada xalqaro grantlarni davlat-xususiy sheriklik (DXSh) modeli asosidagi ijtimoiy loyihalarda qo‘llashning nazariy va amaliy jihatlari tahlil qilinadi. Tadqiqotda grant mablag‘lari DXSh loyihalarida faqat qo‘shimcha moliyaviy resurs sifatida emas, balki loyiha risklarini kamaytiruvchi, ijtimoiy natijalarni kafolatlovchi va xususiy sektor ishtirokini rag‘batlantiruvchi vosita sifatida ko‘rib chiqiladi. Mavzuning dolzarbligi O‘zbekistonda ijtimoiy infratuzilma, sog‘liqni saqlash, ta’lim, suv ta’minoti, ekologik tiklanish va hududiy rivojlanish loyihalarida tashqi moliyalashtirish hamda xususiy kapitalni uyg‘unlashtirish zarurati bilan izohlanadi. Maqolada xalqaro grantlarning afzalliklari, cheklovlari, risklari, monitoring mexanizmlari va ularni DXSh shartnomalariga integratsiya qilish yo‘llari ilmiy manbalar hamda so‘nggi amaliy ma’lumotlar asosida yoritilgan.

Kalit so‘zlar: xalqaro grantlar, davlat-xususiy sheriklik, ijtimoiy loyiha, grant moliyalashtirish, ijtimoiy infratuzilma, barqaror rivojlanish, risk taqsimoti, xalqaro moliya institutlari.

ABSTRACT. This article analyzes the theoretical and practical aspects of using international grants in social projects implemented through public-private partnership (PPP) models. The study considers grants not only as additional financial resources, but also as instruments that reduce project risks, support social outcomes, and increase private sector participation. The relevance of the topic is associated with the need to combine foreign assistance and private capital in social infrastructure, healthcare, education, water supply, environmental recovery, and regional development projects in Uzbekistan. The article discusses the advantages, limitations, risks, monitoring mechanisms, and ways of integrating international grants into PPP contracts based on recent practical data and academic sources.

Keywords: international grants, public-private partnership, social project, grant financing, social infrastructure, sustainable development, risk allocation, international financial institutions.

KIRISH

Jahon amaliyotida ijtimoiy loyihalarni moliyalashtirish tobora murakkablashib bormoqda. Aholining sifatli ta’lim, zamonaviy tibbiyot, ichimlik suvi, sanitariya, ekologik xavfsizlik, ijtimoiy uy-joy va raqamli xizmatlarga bo‘lgan ehtiyoji ortib borayotgan bir sharoitda faqat davlat budjeti hisobidan barcha talablarni qoplash qiyinlashmoqda. Shu sababli xalqaro grantlar, imtiyozli kreditlar, xususiy investitsiyalar, budjet mablag‘lari va natijaga asoslangan to‘lovlarni birlashtiruvchi aralash moliyalashtirish mexanizmlari dolzarb ahamiyat kasb etmoqda.

Davlat-xususiy sheriklik ijtimoiy infratuzilmani rivojlantirishda muhim vosita hisoblanadi. DXSh orqali davlat ijtimoiy vazifa va tartibga solish funksiyasini saqlab qoladi, xususiy sektor esa investitsiya, texnologiya, loyiha boshqaruvi va operatsion samaradorlikni olib kiradi. Ilmiy adabiyotlarda DXSh modeli budjet cheklovlari mavjud sharoitda ijtimoiy infratuzilma obyektlarini yaratish va xizmatlar sifatini oshirish uchun samarali moliyaviy-institutsional mexanizm sifatida talqin qilinadi (Yakubova va boshqalar, 2021; Zatonatska va boshqalar, 2023).

Xalqaro grantlarning DXSh loyihalariga qo‘shilishi modelni yanada moslashuvchan qiladi. Grantlar loyiha tayyorlash xarajatlarini qoplash, texnik-iqtisodiy asoslama ishlab chiqish, ekologik va ijtimoiy standartlarni joriy etish, kam ta’minlangan qatlamlar uchun xizmat narxini pasaytirish, pilot loyihalarni boshlash va monitoring tizimini yaratishga xizmat qiladi. Bunda grant mablag‘i investor uchun xavfni kamaytiradi, davlat uchun ijtimoiy natijani mustahkamlaydi va donor uchun barqaror rivojlanish maqsadlariga erishish imkonini beradi. O‘zbekiston amaliyotida ham DXSh va xalqaro yordamni uyg‘unlashtirish masalasi dolzarbdir. Rasmiy ma’lumotlarga ko‘ra, 2019-yilda “Davlat-xususiy sheriklik to‘g‘risida”gi qonun qabul qilinganidan so‘ng mamlakatda energetika, sog‘liqni saqlash, ta’lim, transport, suv xo‘jaligi va kommunal xizmatlar sohalarida DXSh loyihalari rivojlanmoqda.

ADABIYOTLAR SHARHI

Ilmiy adabiyotlarda DXShning asosiy afzalligi davlat va xususiy sektor resurslarini birlashtirishda ko‘riladi. Yakubova va hammualliflar (2021) O‘zbekiston sharoitida infratuzilma loyihalarini moliyalashtirishda DXSh iqtisodiy o‘sish, xizmatlar sifati va investitsion jozibadorlikni oshirishga xizmat qilishini ta’kidlaydi. Ularning xulosasiga ko‘ra, DXSh nafaqat kapital jalb qilish, balki boshqaruv samaradorligi va risklarni taqsimlash mexanizmi sifatida ham muhimdir.

Zatonatska, Anisimova va Pedchenko (2023) ijtimoiy uy-joy loyihalari misolida DXShning xalqaro donorlar bilan uyg‘unlashgan modelini tahlil qilib, ijtimoiy infratuzilma loyihalarida milliy budjet resurslari yetarli bo‘lmaganda xalqaro moliyaviy donorlarni modelga kiritish maqsadga muvofiqligini ko‘rsatadi. Bu yondashuv ayniqsa aholi uchun to‘lov qobiliyati past bo‘lgan, ammo ijtimoiy ahamiyati yuqori bo‘lgan loyihalarda muhimdir.

Budnyk va hammualliflar (2024) DXShni barqaror rivojlanish katalizatori sifatida talqin qiladi. Ularning tadqiqotida xususiy sektorning texnik tajribasi, innovatsion yondashuvi va resurslari davlatning ijtimoiy maqsadlari bilan uyg‘unlashganda sog‘liqni saqlash, ta’lim, ekologiya va kommunal infratuzilma sohalarida barqaror natijalar yuzaga kelishi ta’kidlanadi. Biroq bunday hamkorlikda shaffof tender, aniq majburiyatlar va mustaqil monitoring hal qiluvchi ahamiyatga ega.

Dima va hammualliflar (2021) davlat investitsiya loyihalarini DXSh orqali moliyalashtirish imkoniyatlarini o‘rganib, ushbu modelning ijobiy jihatlari bilan bir qatorda kamchiliklari ham borligini ko‘rsatadi. Jumladan, loyihani tayyorlash xarajatlarining yuqoriligi, shartnomaviy majburiyatlarning murakkabligi, uzoq muddatli fiskal risklar va manfaatdor tomonlar o‘rtasidagi muvofiqlashtirish muammolari DXShning asosiy cheklovlaridir.

Xalqaro grantlar bilan bog‘liq adabiyotlarda shaffoflik, natijaga yo‘naltirilgan boshqaruv va monitoring masalalari alohida o‘rin tutadi. Jahon bankining O‘zbekistonda innovatsion tizimni modernizatsiya qilish loyihasi materiallarida grantlarni taqsimlashda meritokratiya, xalqaro ekspertiza, ochiq tanlov, aniq mezonlar va shikoyatlarni ko‘rib chiqish mexanizmlarining ahamiyati qayd etilgan (World Bank, 2020). Bu tamoyillar ijtimoiy DXSh loyihalarida ham qo‘llanishi mumkin.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Maqolada tahliliy, solishtirma va tizimli yondashuvlardan foydalanildi. Birinchi bosqichda DXSh, xalqaro grantlar va ijtimoiy infratuzilma loyihalari bo‘yicha ilmiy maqolalar tahlil qilindi. Ikkinchi bosqichda O‘zbekiston amaliyotiga oid rasmiy va xalqaro manbalar, xususan ADB, UNDP, World Bank, IMF va hukumat portallaridagi so‘nggi ma’lumotlar o‘rganildi. Uchinchi bosqichda xalqaro grantlarni DXSh modeliga integratsiya qilishning afzalliklari, kamchiliklari, risklari hamda monitoring mexanizmlari tizimlashtirildi.

Tahlilda quyidagi mezonlar asos qilib olindi: grant mablag‘ining vazifasi; xususiy sherikning investitsion majburiyati; davlatning kafolat va tartibga solish roli; ijtimoiy natija; loyiha risklarining taqsimlanishi; shaffoflik va hisobdorlik; loyiha tugagandan keyingi barqarorlik. Mazkur mezonlar grant-DXSh modelining moliyaviy jozibadorligini, ijtimoiy ta’sirini va institutsional barqarorligini baholash imkonini beradi.

ASOSIY VA TAHLILIY QISM

Xalqaro grantlarni DXSh asosidagi ijtimoiy loyihalarda qo‘llashning birinchi afzalligi budjet yukini kamaytirishidir. Ijtimoiy loyihalar, ayniqsa qishloq hududlaridagi maktab, poliklinika, ichimlik suvi, sanitariya, reabilitatsiya markazi yoki ijtimoiy xizmat obyektlari yuqori daromad keltirmasligi mumkin. Bunday loyihalarda xususiy investor faqat tarif yoki xizmat haqi hisobidan investitsiyani qaytara olmasa, grant mablag‘i kapital xarajatning bir qismini qoplaydi yoki loyiha tayyorlash bosqichini moliyalashtiradi. Natijada loyiha xususiy sektor uchun moliyaviy jihatdan jozibador bo‘ladi.

Ikkinchi afzallik - risklarni kamaytirishdir. DXSh loyihalarida qurilish riski, talab riski, valyuta riski, siyosiy va tartibga solish riski mavjud. Xalqaro grantlar texnik yordam, mustaqil ekspertiza, standart shartnomalar, ekologik va ijtimoiy baholash, tender hujjatlarini tayyorlash kabi yo‘nalishlarda ishlatilsa, loyiha sifatliroq tayyorlanadi va keyingi bosqichdagi nizolar kamayadi. Jahon banki va IFC ma’lumotlariga ko‘ra, O‘zbekistonda DXSh bo‘yicha maslahat va bozor yaratish dasturlari xususiy investitsiyalarni jalb qilishni qo‘llab-quvvatlamoqda (World Bank, 2025).

Uchinchi afzallik - ijtimoiy qamrovni kengaytirishdir. Grant mablag‘lari aholining ijtimoiy himoyaga muhtoj qatlamlari uchun xizmat narxini subsidiyalash, chekka hududlarda loyiha rentabelligini ta’minlash yoki gender, nogironligi bo‘lgan shaxslar, yoshlar va kam ta’minlangan oilalar manfaatlarini hisobga oladigan komponentlarni moliyalashtirishga yo‘naltirilishi mumkin. Bu jihat DXShning faqat iqtisodiy emas, balki ijtimoiy adolat tamoyillariga ham xizmat qilishini ta’minlaydi.

To‘rtinchi afzallik - shaffoflik va hisobdorlikni kuchaytirishdir. Xalqaro donorlar odatda loyiha tanlovi, xaridlar, monitoring, moliyaviy hisobot, audit, ekologik va ijtimoiy himoya standartlariga qat’iy talablar qo‘yadi. UNDP va O‘zbekiston hukumati tomonidan ishga tushirilgan grant loyihalari monitoring platformasi mamlakatda grant mablag‘larining natijadorligini kuzatish va ochiq ma’lumotlar asosida qaror qabul qilish imkoniyatini kengaytiradi (UNDP Uzbekistan, 2024).

Beshinchi afzallik - bilim va texnologiya transferidir. Xalqaro grantlar ko‘pincha faqat pul mablag‘i emas, balki konsultantlar, treninglar, metodikalar, raqamli platformalar, loyiha boshqaruvi standartlari va ilg‘or xalqaro tajribani ham olib kiradi. Masalan, sog‘liqni saqlash yoki ta’lim sohasidagi ijtimoiy DXSh loyihalarida grantlar orqali elektron navbat, telemeditsina, maktab boshqaruvi, sifat monitoringi va aholi fikrini o‘rganish tizimlari joriy etilishi mumkin.

Shu bilan birga, xalqaro grantlarni DXSh modelida qo‘llashning kamchiliklari ham mavjud. Birinchi kamchilik - donor talablari va milliy ustuvorliklar o‘rtasida muvofiqlashtirish zarurati. Donorlar ko‘pincha aniq sektor, hudud yoki indikatorlarga e’tibor beradi; davlat esa kengroq ijtimoiy siyosatni yuritadi. Agar grant shartlari milliy strategiya va mahalliy ehtiyojlar bilan uyg‘unlashtirilmasa, loyiha natijasi qisqa muddatli bo‘lib qolishi mumkin.

Ikkinchi kamchilik - grantga haddan tashqari qaramlik xavfi. Grant mablag‘i vaqtinchalik manba hisoblanadi. Loyiha yakunlangandan keyin xizmatni saqlash, ta’mirlash, xodimlar maoshi va operatsion xarajatlar doimiy moliyalashtirishni talab qiladi. Agar DXSh shartnomasida uzoq muddatli tarif, davlat to‘lovi yoki xizmat xaridi mexanizmi aniq belgilanmasa, grant hisobidan qurilgan ijtimoiy obyekt barqaror ishlamasligi mumkin.

Uchinchi kamchilik - boshqaruv murakkabligidir. Grant-DXSh loyihasida kamida uch tomon ishtirok etadi: davlat sherigi, xususiy sherik va xalqaro donor. Ayrim hollarda mahalliy hokimiyat, banklar, nodavlat tashkilotlar va jamoatchilik ham qatnashadi. Manfaatdor tomonlar ko‘paygani sari qaror qabul qilish, hisobot tayyorlash, xaridlarni o‘tkazish va natijalarni baholash jarayoni murakkablashadi.

Bundan tashqari, Grant–DXSh loyihalarida turli manfaatdor tomonlarning huquq va majburiyatlarini aniq muvofiqlashtirish doimo ham oson kechmaydi. Har bir ishtirokchi o‘zining moliyaviy, tashkiliy va institutsional talablariga ega bo‘lgani sababli, loyiha boshqaruvida vakolatlarning takrorlanishi, qarorlarni kelishish muddatlarining uzayishi hamda ma'lumot almashishdagi nomuvofiqliklar yuzaga kelishi mumkin. Shu bois bunday loyihalarda samarali boshqaruv tizimini joriy etish, raqamli monitoring platformalaridan foydalanish, shaffof hisobot mexanizmlarini yaratish va barcha manfaatdor tomonlar o‘rtasida doimiy koordinatsiyani ta'minlash loyiha natijadorligini oshirishning muhim omili hisoblanadi.

Quyidagi jadval xalqaro grantlarni DXSh asosidagi ijtimoiy loyihalarda qo‘llashning asosiy yo‘nalishlarini umumlashtiradi.

1-jadval

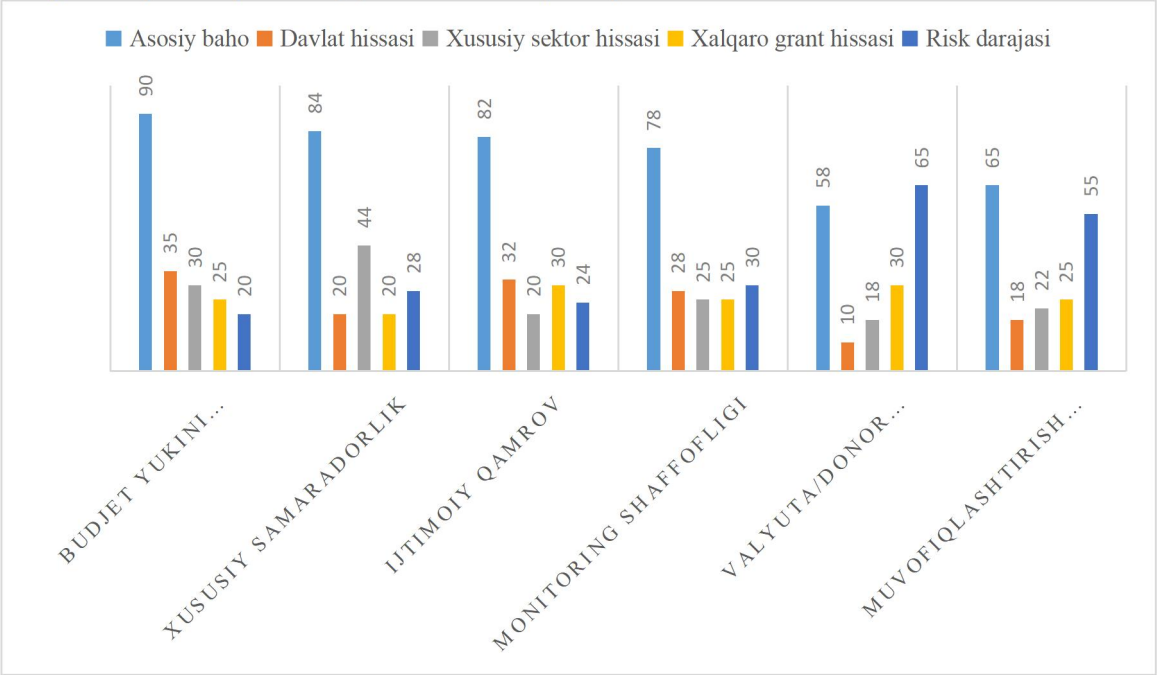
Xalqaro grantlarni DXSh asosidagi ijtimoiy loyihalarda qo‘llash modeli

Yo‘nalish	Grant vazifasi	Davlat sherigi roli	Xususiy sherik roli	Kutiladigan natija
Ta’lim infratuzilmasi	Loyiha tayyorlash, jihozlash, inklyuziv komponent	Yer, ruxsatnoma, xizmat sifati standarti	Qurish, boshqarish, texnik xizmat	Maktab va kasb-hunar xizmatlari qamrovi oshadi
Sog‘liqni saqlash	Texnik yordam, uskunalar, raqamli monitoring	Tibbiy standartlar va aholiga kafolatlangan xizmat	Klinika yoki servisni boshqarish	Xizmat sifati va diagnostika imkoniyati oshadi
Ichimlik suvi va sanitariya	Kapital xarajatni qisman qoplash, ekologik baholash	Tarif siyosati, ijtimoiy himoya, nazorat	Ekspluatatsiya va xizmat ko‘rsatish	Chekka hududlarda qamrov kengayadi
Ijtimoiy uy-joy	Subsidiya, texnik ekspertiza, donor kafolati	Yer, tanlov mezonlari, aholining maqsadli ro‘yxati	Qurilish va boshqaruv	Kam ta’minlangan qatlamlar uchun imkoniyat yaratiladi
Ekologik va hududiy rivojlanish	Pilot loyiha, grant platformasi, jamoatchilik monitoringi	Mahalliy strategiya va institutlararo muvofiqlashtirish	Innovatsion yechim va operatsion samaradorlik	Barqaror rivojlanish ko‘rsatkichlari yaxshilanadi

Manba: muallif tomonidan ilmiy adabiyotlar, ADB, UNDP va World Bank ma’lumotlari asosida tuzildi.

Jadvaldan ko‘rinadiki, grant mablag‘lari ijtimoiy DXSh loyihalarining turli bosqichlarida turlicha vazifani bajaradi. Ta’lim va sog‘liqni saqlash loyihalarida grantlar ko‘proq texnik yordam, jihozlash va sifat monitoringiga yo‘naltirilsa, suv ta’minoti, sanitariya va ijtimoiy uy-joy loyihalarida kapital xarajatni kamaytirish yoki kam ta’minlangan qatlamlar uchun xizmat

narxini pasaytirish vositasi sifatida ishlatiladi. Eng muhim jihat shundaki, grant mablag‘i xususiy investitsiyani siqib chiqarmasligi, aksincha uni jalb qiluvchi katalizator bo‘lishi kerak.

1-rasm. Grant-DXSh modelining ijtimoiy loyihalardagi asosiy ta’sir omillari

Manba: muallif tomonidan xalqaro grantlar va DXSh amaliyoti bo‘yicha manbalar asosida shartli baholash ko‘rsatkichlari orqali tuzildi.

Rasmda ko‘rsatilganidek, grant-DXSh modelining eng kuchli ijobiy ta’siri budjet yukini kamaytirish, xususiy sektor samaradorligini jalb qilish, ijtimoiy qamrovni kengaytirish va monitoring shaffofligini oshirishda namoyon bo‘ladi. Shu bilan birga, valyuta va donor shartlariga bog‘liqlik hamda muvofiqlashtirish murakkabligi modelning asosiy xavf omillari sifatida qaraladi. Demak, grantlardan foydalanishda moliyalashtirish manbalarini diversifikatsiya qilish, mas’uliyatni aniq belgilash va loyiha tugagandan keyingi barqarorlikni oldindan rejalashtirish zarur.

TAKLIFLAR:

Birinchidan, xalqaro grantlarni DXSh loyihalariga jalb qilishda har bir loyiha bo‘yicha grantning aniq vazifasi belgilanmog‘i lozim. Grant kapital xarajatni qoplash, texnik yordam, ijtimoiy subsidiyalar, monitoring, raqamlashtirish yoki innovatsion pilot yechim uchun ishlatiladimi - bu shartnomada oldindan ko‘rsatilishi kerak. Aks holda grant mablag‘i umumiy xarajatlar ichida samarasiz sarflanishi mumkin.

Ikkinchidan, grant-DXSh loyihalarida natijaga asoslangan indikatorlar joriy etilishi zarur. Masalan, maktab loyihasida qamrab olingan o‘quvchilar soni, sog‘liqni saqlash loyihasida diagnostika sifati, suv loyihasida yangi ulanishlar soni, ijtimoiy uy-joy loyihasida maqsadli oilalarning joylashtirilishi asosiy KPI sifatida belgilanadi. Donor, davlat va xususiy sherik hisobotlari shu indikatorlar bilan bog‘lanishi lozim.

Uchinchidan, shaffof tender va grant monitoringi yagona axborot platformasi orqali yuritilishi maqsadga muvofiq. O‘zbekistonda grant loyihalarini monitoring qilish platformasi ishga tushirilgani bu borada muhim qadamdir. Kelgusida ushbu platformani DXSh reyestri, loyiha shartnomalari, moliyaviy ko‘rsatkichlar va ijtimoiy natijalar bilan integratsiya qilish ochiqlikni oshiradi.

To‘rtinchidan, grant-DXSh loyihalarida aholining manfaatlarini himoya qiluvchi mexanizmlar kuchaytirilishi kerak. Xizmat tariflari, ijtimoiy subsidiyalar, shikoyatlarni ko‘rib chiqish tartibi, ekologik va ijtimoiy himoya standartlari shartnomada aniq aks etishi zarur. Bu

ijtimoiy loyihalarni faqat biznes loyihasi emas, balki jamoat manfaatiga xizmat qiluvchi hamkorlik modeli sifatida rivojlantiradi.

Beshinchidan, grant tugagandan keyingi barqarorlik rejasi majburiy hujjat bo‘lishi lozim. Unda operatsion xarajatlar, ta’mirlash, xodimlar malakasi, davlat to‘lovlari, tariflar indeksatsiyasi, xususiy sherikning xizmat sifati bo‘yicha majburiyati va monitoring tartibi ko‘rsatilishi kerak.

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, xalqaro grantlarni davlat-xususiy sheriklik modeli asosidagi ijtimoiy loyihalarda qo‘llash davlat budjeti imkoniyatlari cheklangan sharoitda ijtimoiy infratuzilmani rivojlantirishning muhim moliyaviy vositasidir. Grantlar DXSh loyihalarida xususiy investor uchun risklarni kamaytiradi, loyiha tayyorlash sifatini oshiradi, aholining ijtimoiy himoyaga muhtoj qatlamlari uchun xizmatlardan foydalanish imkoniyatini kengaytiradi va xalqaro standartlar asosida monitoringni kuchaytiradi.

Shu bilan birga, grant-DXSh modeli ehtiyotkorlik bilan qo‘llanishi kerak. Donor shartlariga haddan tashqari bog‘liqlik, valyuta risklari, loyiha tugagandan keyingi moliyaviy barqarorlik muammolari, manfaatdor tomonlar o‘rtasidagi muvofiqlashtirish murakkabligi va yashirin fiskal majburiyatlar asosiy kamchiliklar hisoblanadi. Shu sababli grant mablag‘lari xususiy investitsiyani almashtiruvchi emas, balki uni jalb qiluvchi va ijtimoiy natijani mustahkamlovchi katalizator sifatida ishlatilishi lozim.

O‘zbekiston sharoitida ta’lim, sog‘liqni saqlash, suv ta’minoti, sanitariya, ekologik tiklanish, ijtimoiy uy-joy va hududiy rivojlanish loyihalarida grant-DXSh modelidan samarali foydalanish imkoniyati mavjud. Buning uchun shaffof tenderlar, natijaga asoslangan monitoring, yagona axborot platformalari, risklarni adolatli taqsimlash va xizmat sifati bo‘yicha aniq majburiyatlar tizimi shakllantirilishi zarur. Mazkur yondashuv xalqaro yordam, davlat siyosati va xususiy sektor imkoniyatlarini birlashtirib, barqaror rivojlanish maqsadlariga erishishga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Asian Development Bank. (2024). Advancing Uzbekistan’s Sustainable Development via PPP Road Projects. Development Asia.
2. Budnyk, V., Vasylieva, N., Artemenko, A., Shcherbak, V., & Kapelista, I. (2024). Public-private partnerships as a catalyst for sustainable development. Journal of Lifestyle and SDGs Review.
3. Dima, C., Dobrea, R., Andreica, C., & Păuna, V. (2021). Analysis of the opportunity to finance investment projects through public-private partnership.
4. IMF. (2025). Uzbekistan and Public-Private Partnerships: Country Lessons. International Monetary Fund.
5. UNDP Uzbekistan. (2024). Launch of Grant Projects Platform for Sustainable Development in the Aral Sea Region and beyond.
6. World Bank. (2020). Modernizing Uzbekistan National Innovation System Project (MUNIS). Project Appraisal Document.
7. World Bank. (2023). Uzbekistan Infrastructure Governance Assessment Report.
8. World Bank Group. (2025). Uzbekistan country overview: IFC advisory and upstream program for PPPs and private investment.
9. Yakubova, S., Yunusova, S., Shaislamova, N., Murodov, S., Avazov, N., & Shovkatov, N. (2021). The role of public-private partnerships in financing infrastructure projects. E3S Web of Conferences.
10. Zatonatska, T., Anisimova, O., & Pedchenko, N. (2023). Best practices of the public-private partnership for financing social housing. Naukovi pratsi NDFI.